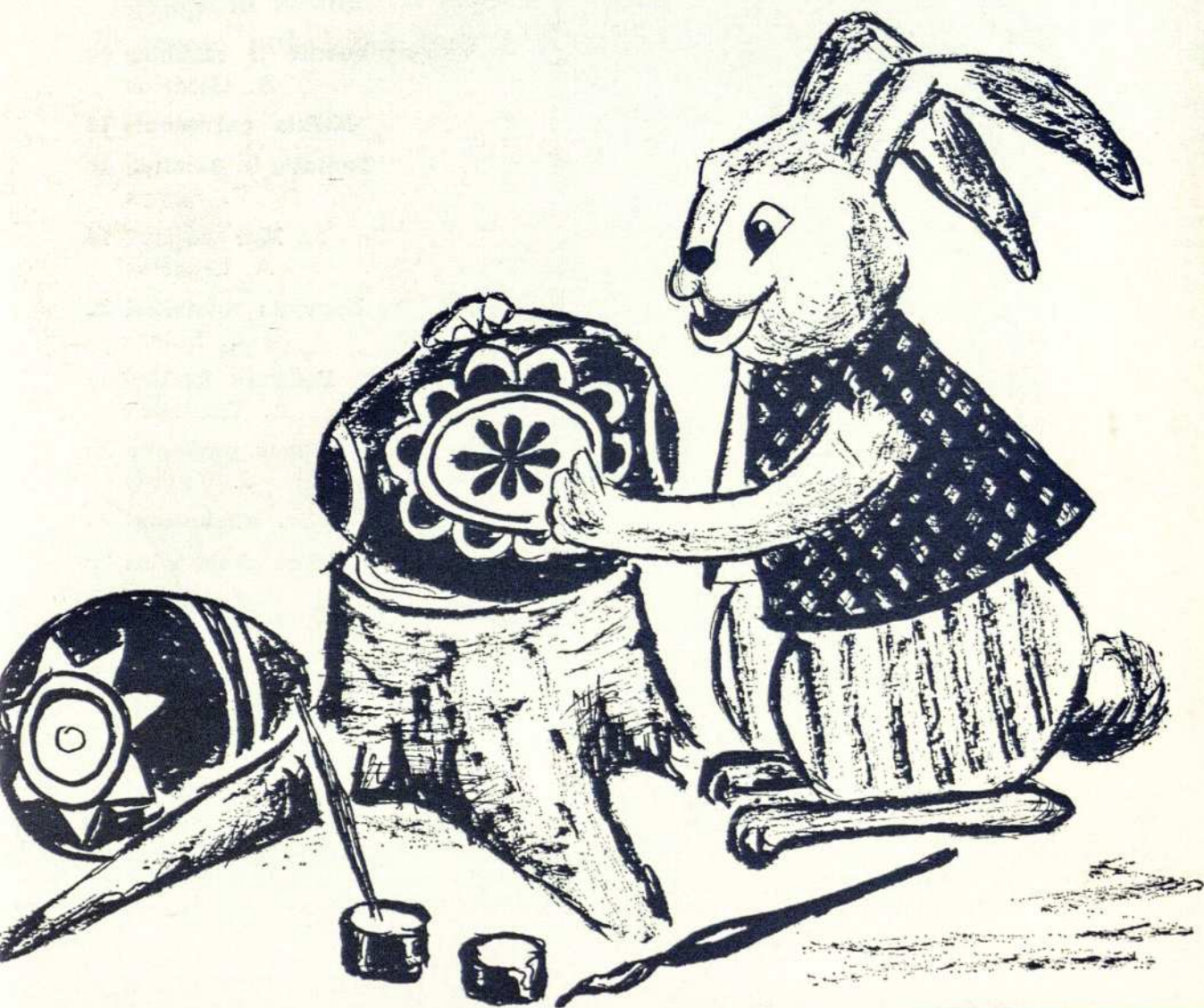

3 1967
kovas

EGG

eglutė

1967

3

kovas

ilustracijos

S. Smalinskienė — psl. 1
E. Muliolienė — 3, 9
N. Palūbinskienė — 4
S. M. Eucharista — 7, 13
P. Osmolskis — 10, 25, 27
Aldona S. — 16-17
N. Banienė — 18, 19, 20, 21
M. Eidukevičiūtė — 22, 24, 29

turinys

Velyku rytą	3
J. Minelga	
Išėjom verbai kadagių parnešti	4
Spygliukas	
Pupučio Velykos Floridoje	7
Linutė	
Velykos	9
Linutė	
Velykų bobutė ir raganius	10
A. Giedrius	
Kiščio galvosūkis	15
Ramutis ir Raminta	16
J. Slenys	
Kur geriau?	18
A. Giedrius	
Narvydo nuotykių	22
J. Šulcas	
Požemių kraštas	25
A. Vambutas	
Kaunas paskendo	28
J. Jankus	
Šv. Kazimierui	29
Pas skaitytojus	30
Konkursas	32

vienintelis lietuviškas vaikų laikraštėlis pasaulyje

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINISTRUOJA

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

SPAUSDINA

IMMACULATA PRESS

Putnam, Connecticut 06260

KAINA: metams — \$4.00

atskiras numeris 40¢

redakcijos ir administracijos
reikalais kreiptis:

EGLUTĖ

Immaculate Conception Convent
Putnam, Connecticut 06260

DĖMESIO:

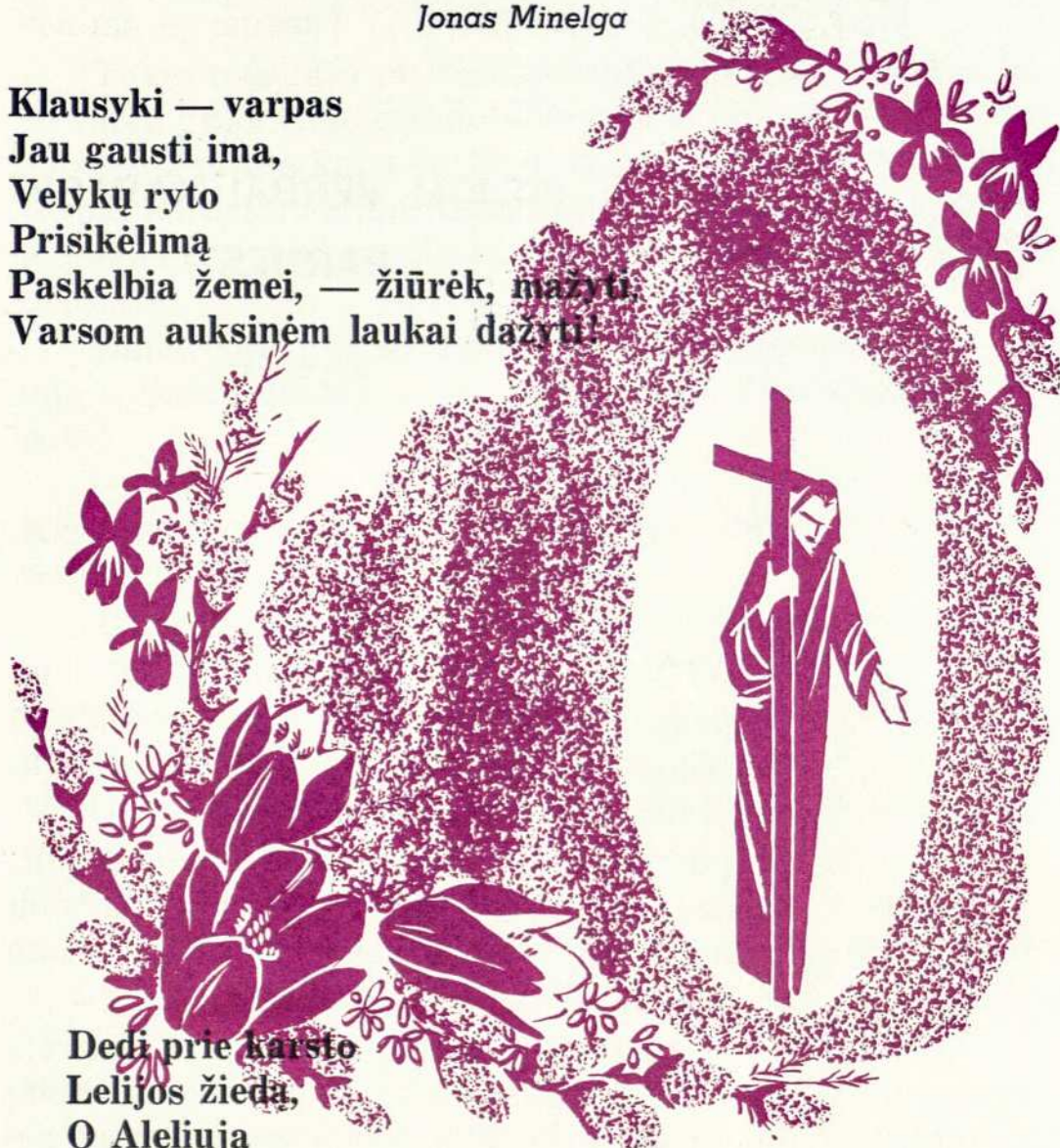
Atsiųsti rankraščiai tampa redakcijos nuosavybe. Redakcija rezervuoja sau teisę juos pakeisti ar sutrumpinti, pagal reikalą. "Eglutės" iliustracijų negalima naudoti kituose leidiniuose be redakcijos sutikimo.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly except July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription \$4.00 yearly. Single copy 40¢. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

VELYKŲ RYTĄ

Jonas Minelga

Klausyki — varpas
Jau gausti ima,
Velykų ryto
Prisikėlimą
Paskelbia žemei, — žiūrėk, mažyti
Varsom auksinėm laukai dažyti!

Dedi prie karkšo
Lelijos žiedą,
O Aleliuja
Širdis užgieda.
Sakyk, sakyki, o kas nedrįstų,
Širynt sulenkt kelius prieš Kristų?

Greičiau, saulyte,
Pakilk virš sodo,
Stebuklą didį
Dangus mums rodo!
O ne, ne sapnas — buvai tikėjęs,
Gyventi kėlės mūs Atpirkėjas.

IŠĖJOM VERBAI KADAGIŲ PARNEŠTI

Spygliukas

Velykos Lietuvoje yra labiausiai laukiama šventė. Jų laukė visi, bet ypatingai vaikai, kurie buvo bepradedą lankyti bažnyčią ir pradžios mokyklą.

Laukėm Velykų todėl, kad visa savaitė, prasidedanti Verbomis ir pasibaigianti Velykomis, buvo pilna įdomių įvykių. Vieną tokių įvykių — kaip mudu su broliu išėjom verbai kadagių parnešti — čia ir papasakosiu.

Amerikoje verbas daro iš palmių plaušų, o Lietuvoje verbas darydavom iš kadagio šakelių, iš pačio gražiausiai nuaugusio krūmo gražiausių šakų. Bet kadagys kieme neaugo, jo reikėjo ieškoti toli miške.

Nuo mano gimtųjų namų miškai su kadagynais buvo už kokių penkių mylių. Kadagių šakų verbai paprastai eidavo parnešti tėvas, bet kai mudu su broliu pirmą kartą buvom pasodinti į pradžios mokyklos suolą, tėvas sumanė tą darbą mudviem pavesti, nors mamai tas nepatiko.

— Ką tu, tėve, sumanei? Juk jie dar tokie maži kvailiukai... Kelias ilgas, iš žemės pašalas eina, todėl daugybė progų jiems kur nors į vandenį sukristi.

— Tėvas atsakė ramiai, bet tvirtai:

— Tegul pradeda mokytis gyventi. Negi mudu jų gyvenimą gyvensim?

Tokio nelaukto mamos įsikišimo sukeltas išgąstis, tėvo valia, greit virto dideliu džiaugsmu. Juk einam į mišką, gana toli, pirmą kartą be tėvo! Ir ne grybauti, bet kadagių verbai parnešti! Mums tada atrodė, kad tai labai svarbus ir garbingas darbas. Mudu pasijutom, kad esam svarbūs ir dideli!

Žinot, kaip yra su mamomis, kai jos išleidžia kur vienus vaikus. Mažus ar jau didelius — rūpestingumas tas pats!

— Ar turi pirštines? Ar sagos už kilpų sukaišiotos? Kaip apautos kojos? Ar kaklas gerai šaliku apvyniotas? Gal nori valgyti? — Ir taip be galo!

O paskui visoki įspėjimai ir pamokymai: nedaryk to, neik ten, traukis nuo vandens, nekalbėk su tuo. Ir mus išleisdama, mama visko prikalbėjo, nuo daugybės pavojų išpėjo. Vienas buvo ir suraminimas: gyvačių dar nėra ko bijoti, nes jos tuo metų laiku dar tebėra po žeme. Mums tas viskas nepatiko, nes mes norėjom ko greičiausiai ištrūkti ir miškan išlėkti.

Tėvas palydėjo mus iki sodo galo ir pamokė, kurioje vietoje įeiti į mišką, kad rastume kadagių. Tas tėvo patarimas mums patiko, nes širdies gilumoje buvo kažkaip neramu — rūpėjo, kaip čia viskas pasiseks.

Kelionė iki miško buvo be nuotykių — niekur į prarajas nesukritom, tik išalkom. Sutikom kaimyną iš malūno parvažiuojant su miltais velykiniams pyragams kepti. Apie kelionės tikslą neužsiminėm. Mat, atsiminėm, ką mama buvo sakiusi.

Miške greit suradom gražių kadagių krūmų... ir jų tarpe betupinčius du didelius kiškius. Su tais žvėreliais mes jau buvom seniau pažįstami. Tik jų kailiukai mums dabar atrodė ne tokie gražūs kaip per Kalėdas. Sutarėm apie tai tėtės paklausinėti — jis viską žino.

Bet čia mūsų laukė baisus dalykas — pamatę storokus kadagių stiebelius atsiminėm, kad nepasiėmėm lenktinio peilio jiems nupiauti.

— Ką gi mes dabar darysim? — verksmą tramdydamas prašneko visą laiką tylėjęs brolis. — Ta mama visko prišnekėjo, bet reikalingiausio nepasakė. Negi eisim namo be kadagių? Kokia gėda!

— Kaip gi tėtis galėjo to peilio neprisiminti? — pridėjau ir aš savo skundą. — Juk jis visada gerai sutvarko, — tirštinau šios dienos tėvo nerūpestingumą.

— Aš žinau, kaip čia atsitiko, — tokiu dar niekad negirdėtu rimtu balsu ėmė pamažu kalbėti brolis. — Juk jis šįryt aiškino mamai, kad mes turime pradėti mokytis gyventi. Jis to peilio neužmiršo, tik panorėjo sužinoti, kaip mes sugebėsime tą bėdą sutvarkyti.

Ir styp-stypt, toks rimtas kaip ilgakojis gandras, nulindo brolis į kadagyną bandyti stiebelių laužti. Pasitampė, pasitampė, bet nė vienas nelūžo. Tik vieną tokį gražų, verbai labai tinkamą, skaudžiai sulamdė.

— Eik tu pabandyk, gal pasiseks, — paragino jis mane. Ir man nepasisekė. Aš pradėjau dairytis į didelius kadagius, ten nutempiau ir labai susirūpinusį brolių.

— Žiūrėk, ant storųjų stiebukų yra šakų. Jos taip pat gana gražios. Pakelsiu, įlipk į vieną, gal pajėgsi šaką nuo stiebo atplėšti.

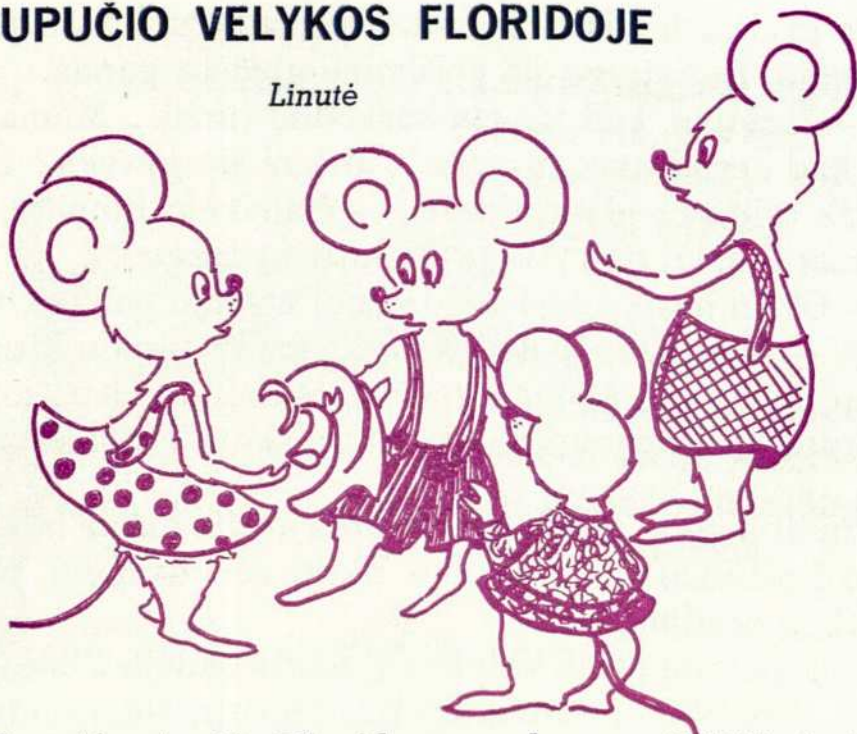
Pasisekė! Ne taip gražios, kaip mažųjų krūmų tiesiai iš šaknies išaugę stiebeliai, bet vis geriau negu grįžti tuščiomis rankomis.

Mes dabar žinojom, kad pradėjom mokytis gyventi ir kad mama rytoj eis į bažnyčią su verba. Mudu būsim kartu su ja ir jausimės labai gerai. Grįžę pašventintą verbą išdžiovinsim ir labai maloniai kvepiančiais kadagio spygliais retkarčiais pasmilkysim svetainę — ypač kai lauksim brangių svečių.

Taip mums atsitiko Lietuvoje maždaug prieš 50 metų.

PUPUČIO VELYKOS FLORIDOJE

Linutė

Puputis stovėjo Floridos aerodromo aikštėje ir šypsojosi savo giminėms. Vienoj rankoj jis laikė savo žieminį paltą, antroj — dovanų krepšį. Kol jo mama išbučiavo iš eilės visus peliukus Pilkiukus, Puputis nedrąsiai trypčiojo tai ant vienos, tai ant kitos kojos ir mandagiai ūselius kru-tino. Staiga dėdė Pelys-Pilkys jį nutvėrė ir pakėlė į orą su visu paltu ir krepšiu. Pupučio snukutis pats prasivėrė iš nustebimo.

— Tai vyras! — džiaugėsi dėdė tokiu storu, žemu bal-su, o Pupučiui toks malonus šiurpuliukas per nugarą nu-slydo. — Gerai, kad atvažiavai, tai bent dyvų parodysim!

Puputis net nespėjo sugalvoti, ką dėdei atsakyti, kai vėl pasijuto ant žemės tarp savo pusbrolių ir pusseserių. Pelytė Greitakojtė padarė tokį gražų kniksiuką, kad Pu-putis net paraudo iš džiaugsmo, o jos broliukai — peliukas Cypliukas ir Striukutis - Smarkutis tuojau pat pasisiūlė jo daiktų nešti.

Už penkių minučių visi septyni žygiavo plačiomis Flo-ridos gatvėmis Pilkiukų namų link. Puputis didelėm akim žiūrėjo į aukštas palmes ir nepaprastas gėles. Visi trys peliukai jam aiškino, kaip čia Floridoje yra. Tik jie kalbė-

jo taip greitai ir visi trys iš karto, kad Puputis maža ką tesužinojo. Bet staiga jis prisiminė girdėtą gandą.

— Girdėjau, kad jūs čia korkodilų turite... Mama man sakė, kad aerodrome jų nėra. Tai kur jie gyvena? Žinot, man tik taip sau įdomu žinoti, — čiauškėjo Puputis, bandydamas drąsiai dairytis po krautuvių langus.

— O, tai bus krokodilai! — tuoj atspėjo pelytė Greitakojytė. — Mes ir hipopotamų čia turim, ir visokių kitų žvėrių, bet jie gyvena atskirai zoologijos soduose arba toli toli už miesto, — raminančiu balseliu aiškino Pupučio pusserė.

Puputis giliai atsiduso ir šyptelėjo. Jis dabar buvo tikras, kad peliukai Pilkiukai bus tikrai geri draugai, nes jie visai iš jo nesijuokė.

Visą savaitę prieš Velykas Puputis padėjo Pilkiukams ruoštis. Juk visur šventėms reikia ruoštis, tik vienur vienaip, kitur kitaip. Puputis padėjo savo tetai piaustyti apelsinus velykiniam kompotui; paskui padėjo dėdei pinti margučiam krepšelius iš ilgų palmių lapų, o po pietų padėjo pusserėi ir pusbroliams lauke išdykauti.

Velykose Puputis dalino Pilkiukams atvežtas dovanas. Ir jis kažką gavo. Ant jo kedės prie stalo (jis sėdėjo tarp savo mamos ir peliuko Striukučio-Smarkučio) buvo didelė žalia dėžė. Kai Puputis pradėjo rišti kaspiną, dvylika akučių ir šeši šypsniukai lydėjo kiekvieną jo judesį.

Puputis rišo ir rišo. Atrišęs ėmė atvynioti žalsvo popieriaus lapus — ir pagaliau pasirodė ruda dėžė. Pamatęs, kas ten slėpėsi, Puputis linksmiai sucypė.

— Jis šypsosi! — sušuko jis. — Tik aš jo nevadinsiu Šypsniuku, bet Šnypštuku, kad jis kartais galėtų bent trupčiuką supykti. Taigi jo vardas bus Krokodilukas Šnypštukas!

Po pietų visa šeima išėjo margučių ritinti. Visi manė, kad dėdė laimės — bet Pupučio mama ir peliukas Cypliuskas pasirodė mikliausi. Krokodilukas Šnypštukas sau vienas šypsojosi, ant balto akmenėlio tupėdamas, ir niekas, o niekas nebūtų atspėjęs, kad jis tik iškimštas žaisliukas.

VELYKOS

Linutė

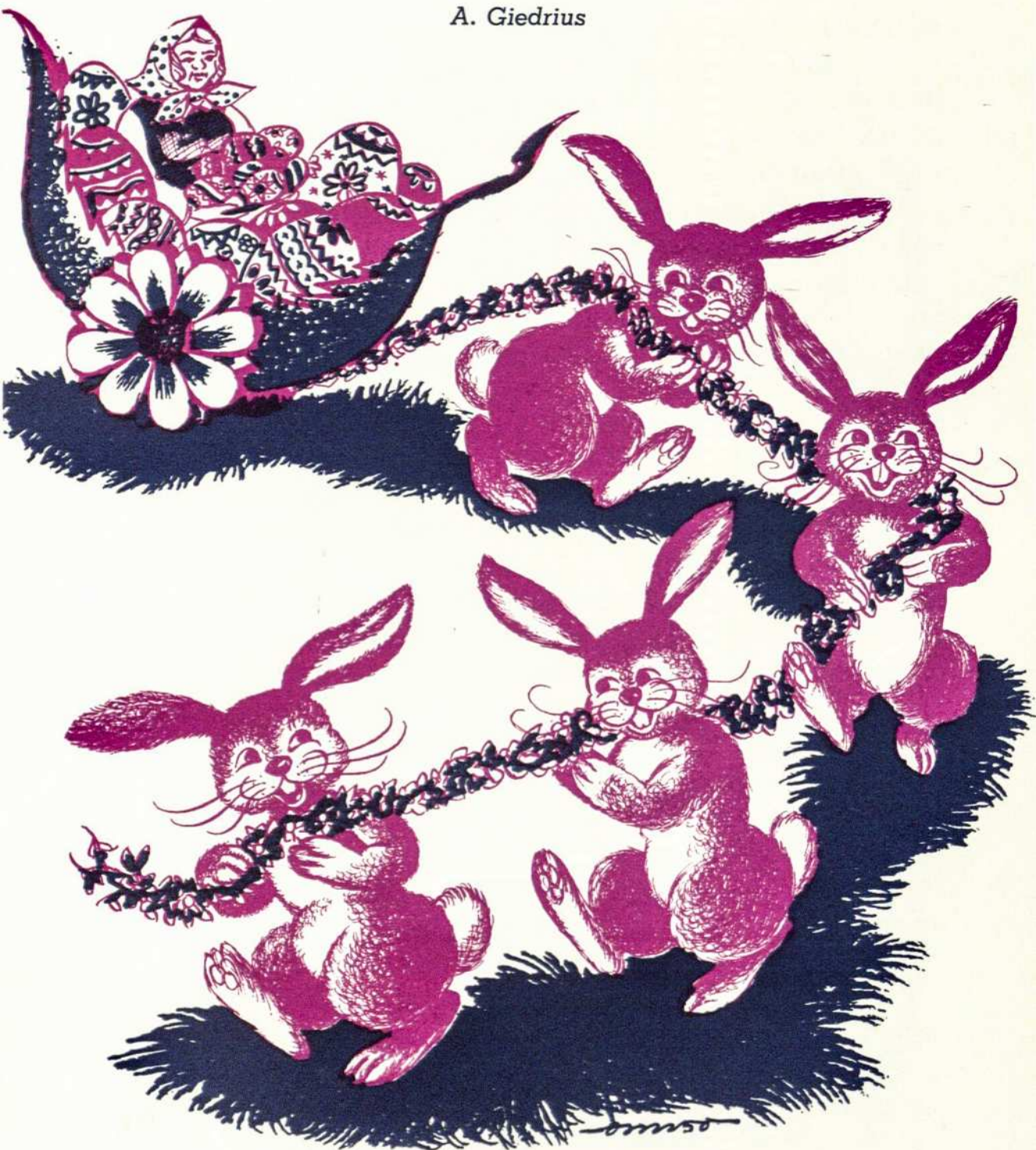
Saulutė juokiasi: ha-ha!
Velykos čia, jau čia.
Paukšteliai gieda: tra-lia-lia,
Tai linksmi esame.

Kiškučiai šoka: učia-čia,
Kiškienė dirba po egle.
Tuoį išriedės jie: rida-da
Į mūsų šalį tolimą.

VELYKŲ BOBUTĖ IR RAGANIUS

A. Giedrius

Tarp kalnų ir girių tyvuliuoja didelis ežeras. Tam ežere yra sala, toje saloje — puikus dvaras, tam dvare gyvena Velykų bobutė.

Jos rūmai neapsakomi, neaprašomi, o aukštumo — su kalnais lygūs. Sodai amžinai žaliuoja, ištisus metus vaisius veda.

Velykų bobutė turi devynias dukteris ir devynis tūkstančius vištų. Tos vištos per visus metus kiaušinius deda — ir ne po vieną, bet po tris kasdien.

Bobutė turi didžiausius sandėlius kiaušiniams krauti. Čia jie nepasensta ir nesigadina, visada šviežūs.

Velykų bobutės dukterys jau nuo užgavėnių pradeda dažyti kiaušinius, o nudažytus krauna į sandėlius, kad Velykoms atėjus vaikai turėtų velykaičių.

Jums įdomu, kaip Velykų bobutė tokią daugybę kiaušinių išvežioja su savo vežimėliu. Ogi kai velykaičius ima krauti į vežimėlį, tai jie pasidaro tokie maži, kaip smulkūs žirniukai. O kai iškrauna juos vaikams, jie vėl pasidaro tokie, kaip reikia.

Bet dabar jau kelinti metai mūsų vaikai mažai tegau-na velykaičių. Kodėl? Ar Velykų bobutės vištos paliovė dėjusios? Ar jos dukterys nespėja marginti velykaičių?

Ne. Visai ne taip.

Anais metais vienas piktas raganius, visiems visko pavydėdamas, pradėjo ieškoti, kas atneša vaikams velykaičių. Ieškojo, ieškojo ir rado tą girią ir tuos kalnus, už kurių gyvena Velykų bobutė.

Perėjo girią, peržengė kalnus ir atsistojo prie ežero. Norėjo ir ežerą perbristi, bet kai tik įkišo koją, tai tuoju subaubęs atšoko atgal. Ežere buvo didelis vėžys. Pamatęs piktą raganių, vėžys ištiesė savo žnyplę ir skaudžiai jam išnybė.

Perpykęs raganius užlipo ant kalno, išsitraukė iš kišenės didelius žiūronus ir ėmė žiūrėti. Žiūrėjo, žiūrėjo ir pamatė Velykų bobutės dvarą, dvare — rūmus, o rūmuose — devynias dukteris kiaušinius bemarginant.

Artinos Velykos. Bobutės dukterys skubėjo sušilusios. Pilni sandėliai jau buvo prikrauti velykaičių ir dar margino. Pro didelį rūmų langą raganius matė, kokie pūkūs velykaičiai, ir visas sukruto iš piktumo.

— Palauk! — tarė jis. — Tu man nenuveši tų velykaičių!

Paėmė piūklą ir visur papiaustė tiltų sijas, kad Velykų bobutė bevažiuodama įlūžtų ir sukultų velykaičius.

Atėjo Velykų naktis. Bobutės vežimėlis iš vakaro jau buvo prikrautas velykaičių. Dabar ji tiktai pasikinkė vaško kumelaitę, pasiėmė šilkų botagelį ir įsisėdo į vežimėlį.

— Ligi pasimatymo! — tarė savo dukterims, kurios padėjo jai išsiruošti.

— Laimingos kelionės! — palinkėjo dukterys. — Mūsų gražiausius velykaičius duokit geriausiems vaikams.

— Kurie dar negeri, tai pasidarys geri, — pasakė bobutė, supliauškino botagiuku ir nuvažiavo.

Prie ežero sustojo, ištiesė ranką, kurioje laikė botagą, ir tarė:

— Tilte, pasistatyk!

Ir tiltas, kurs buvo čia pat ant kranto, tuojau pasistatė per ežerą. Bobutė pervažiavo, pervažiavus sustojo ir vėl tarė:

— Tilte, atsistatyk atgal!

Ir tiltas tuojau vėl susitraukė ant kranto. O bobutė nuvažiavo.

Važiavo, važiavo ir privažiavo tiltą per upę. To tilto sijos — papiautos: kai tik bobutė važiuos, tiltas įluš, vežimėlis įkris, ir velykaičiai susikuls. Bet bobutė to nežinojo.

Tačiau vaško kumelaitė, pribėgusi tiltą, stabt ir sustojo. O bobutė girdi, kad nuo tilto kažin kas šaukia patyloimis: "Tik, tik ne!... Tik, tik ne!..." — "Kas čia dabar ne?" pamanė bobutė ir išlipo pažiūrėti.

Ogi žiūri — ant tilto voverėlė šokinėja.

— Ką tu čia sakai, mažyte? — klausia bobutė.

Voverėlė vėl:

— Tik, tik ne!...

Bobutė suprato, kad tiltas negeras, ir nuvažiavo kitu keliu.

O raganius viską matė. Dabar jis paleido patį pikčiausią vilką, kad išgaudytų visas voverėles. Bet jis nieko nepesė: voverėlės spėjo į medžius sulipti.

Raganius vistiek piktai nusijuokė:
— Ha, ha, ha! Dabar nė viena voverė nedrīs iš medžio išlipti!

O bobutė jau prisiartino prie kito tilto. Ir aušra pradeda rodytis, brėkšta tolimas rytas. Kiek čia to laiko belikę!

— Greičiau, greičiau, kumelaite! — ragina bobutė. — Aušta aušrelė, artinas dienele, o vaikeliai dar toli.

Skuba kumelaitė kiek galėdama, vežimėlis barška — dar, dar, dar, velykaičiai tarška — tar, tar, tar. Kad tik nesusikultų!...

Bet kumelaitė ir vėl — stabt. O nuo tilto bobutė girdi: “Čir vir, vir, pavasaris, paliksi vaikelius nelesusius — nevažiuok!”

Bobutė suprato ir vėl nuvažiavo kitu keliu. Dabar ji turi dar labiau skubintis.

— Skubink, vaško kumelaite, skubink, mano greituo-
lėle! Štai jau rytas išauš ir saulėlė patekės, vaikelius iš
miego prikels, o tada jau per vėlu...

Bėga skubina kumelaitė, kone lėkte lekia. Ir vėl arti-
nas prie tilto.

Dabar raganius pasiuntė patį pikčiausią vanagą, kad
vyturėlius išgaudytų. Išgaudyt jų neišgaudė, — vyturėliai
spėjo pasislėpti, — bet nuo tiltų juos visus nubaidė.

Dabar nebuvo kam bobutės išpėti, važiavo per tiltą ir
įlūžo, vežimėlis susitrenkė, velykaičiai susikūlė.

Bobutė net apsiverkė — taip pagailo jai velykaičių, o
ne taip velykaičių, kaip mažų vaikelių. Kaip jie dabar Ve-
lykas švęs be velykaičių?

Bobutė vaško kumelaitę iškėlė į krantą. Paskui iškėlė
ir vežimuką. Ir ėmė rinkti sudužusius velykaičius. Rinko ir
metė į upę, rinko ir metė, ir kiekvienas velykaitis virto
margu akmeniuku.

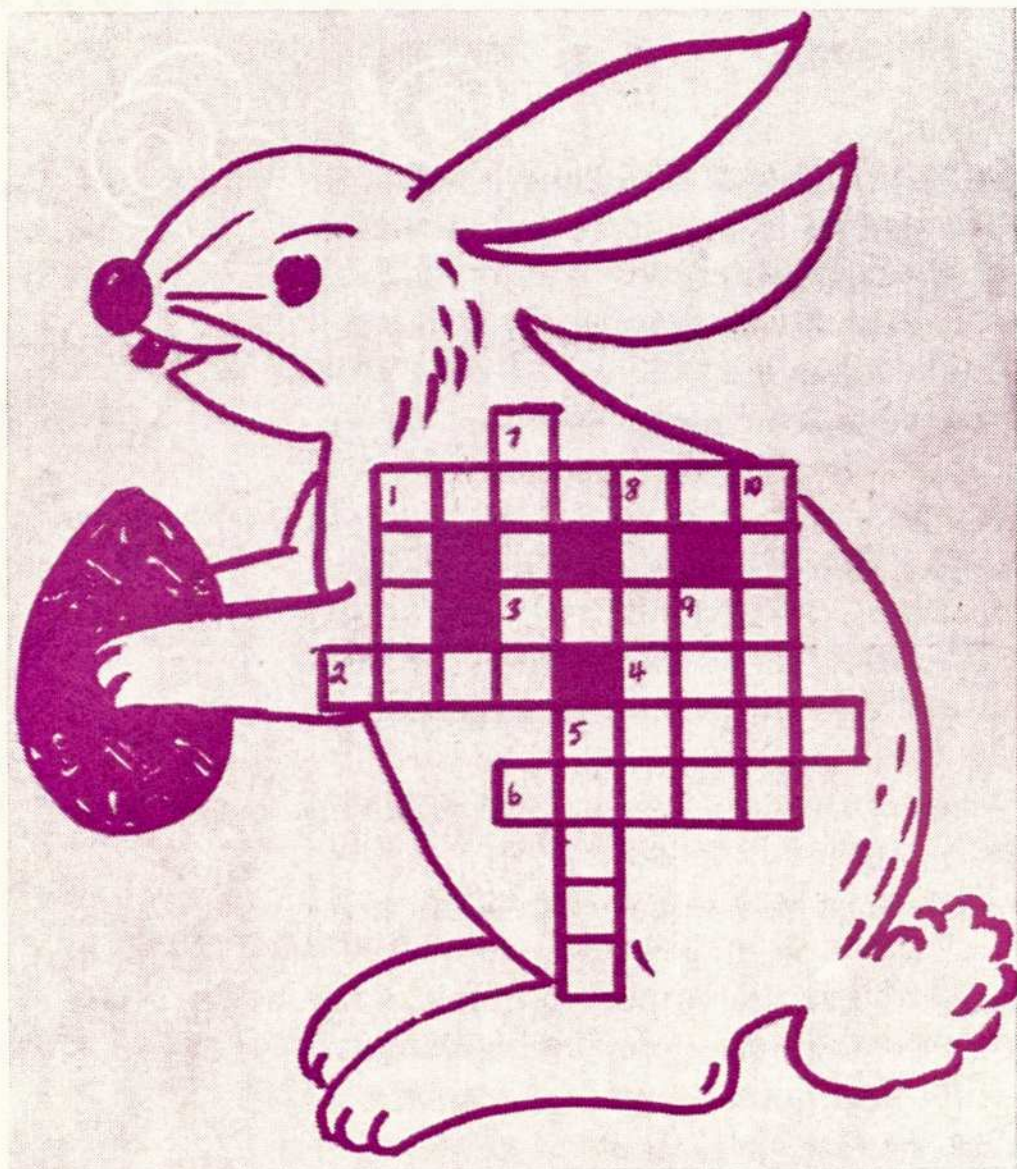
Mėtė, mėtė bobutė tuos sudužėlius, ogi žiūri — kad
yra ir sveikų. Tuos sveikuosius susidėjo į pintines, susi-
tvarkė vežimėlį ir nuvažiavo.

Dabar ji suprato, kad visi tiltai pakeliui sugadinti. Per
tiltus nevažiavo, visur upes aplinkui suko, dėl to ilgai už-
truko, ne visus vaikus aplankė, o kuriuos ir aplankė, tai ne
po daug velykaičių padalino, nes daug neturėjo. Visi atsi-
menat, kad anais metais mažai velykaičių tegavot.

O šimet? Nežinom. Dabar Velykų bobutė tiltus ap-
lenks. Bet ar nesumanys piktasis raganius kitokių kliūčių?

KIŠKIO GALVOSŪKIS

Skersai:

1. Šio mėnesio didžiausia šventė.
2. Kūno dalis, su kuria vaikščiojame.
3. Paukštis, kuris deda kiaušinius.
4. Žodelis, dažnai dedamas su žodžiu "tol".
5. Žmogus baltais plaukais yra...
6. Naminis paukštis .

Zemyn:

1. Liepia eiti.
5. Paukštis, kurio piunksnas galima vartoti rašymui.
7. Tamsiai mėlynas vaisius su kaučiuku.
8. Gyvuliukas, kuris atneša margučius.
9. Ne arti.
10. Baldas, kuris randasi valgoma-jame. (Atsakymai psl. 31)

RAMUTIS IR RAMINTA

J. Slėnys

Ramutis ir Raminta buvo dvynukai.

— Tai panašūs — kaip žirniukai! — stebėjosi jų dėdės ir tetos.

— Tai išdykę, tie spirgučiai! — juokdavosi jų diedukas ir močiutė.

— Ar duosim margučių tiem dvynukam?... — tarėsi jų tėtis ir mama.

Ramutis ir Raminta šiemet labai laukė Velykų. Per pačias šventes jiems sueis šeši metai! Ne juokas būti šešerių — jau reik daug daug žinot, daug suprast ir visai kitaip elgtis, negu pernai, ar užpernai, ar už-užpernai...

— Kai būsiu šešių, tėvelis į beždžionyną nuveš, — gyrėsi Ramutis.

— Į zoologijos sodą, — paaiškino tėvelis.

— Kai būsiu šešių, mamytė nupirks pavasarišką suknetę, — džiaugėsi Raminta.

— Jei būsi gera, — pridėjo mamytė.

Visą savaitę prieš Velykas Raminta ir Ramutis padėjo mamytei ruošti.

— Kai aš nublizginu stalą, jis kaip veidrodinis atrodo, — pasakojo mamai Ramutis.

— O kai aš su šluota ateinu, kampuose kačiukai kniaukia iš baimės, — rodė Raminta.

Buvo labai daug darbo. Mamytė valė, skalbė ir gardumynus kepė. Jos didelė baltą prijuostę tik švyst, švyst apie visą virtu-

vę, o keturios mažos kojytės tik kabaldai-kabaldai iš po dviejų mažų mėlynų prijuostėlių. Dvynukai tik šmurkšt, ir visur pribuvo. Taip trise jie kaip tik spėjo gražiai susitvarkyti.

Didįjį šeštadienį namuose buvo tylu, tylu. Mamytė sakė šššš, netrukšmaut. Reikia susikaupt prieš šventes. Ramučiai ir Ramintai buvo labai sunku tylėti ir kaup-tis, nes rytoj jų gimtadienis! Jie vaikščiojo ant pirštų galiukų, bet visvien galvojo ir galvojo, kaip ten per Velykas bus.

— Ramuti, kai atsikelsim rytoj, ar jau jausimės kitaip, nes būsim šešių? — patyliukais klausė Raminta.

— Nežinau. Gal tik popiet pradėsime kitaip jaustis, — šnabždėjo Ramutis.

Tą vakarą buvo labai sunku užmigti. Bet kai juodu užmigo, tik viens, du ir naktis prabėgo.

— Raminta, Ramuti! Linksmų Velykų ir linksmo! — uždainavo tėveliai.

Ramučiui tėvelis dovanojo gyvą kiškutį, o Ramintai mamytė davė gražią pintinėlę margučių.

— Ramuti, žiūrėk! Kiškutis ir margučiai — mudu abudu esam Velykos! — nustebo Raminta.

— Mūsų dvynukai Velykaičiai! — nusi-juokė tėvelis su mama.

KUR GERIAU?

A. Giedrius

Vaizdelis mažiesiems

1.
Šunytis džiaugias lakti gavęs,
o juodviem barščiai nepatiko:
abudu pasipūtę sėdi
ir tyliai laukia valgio kito.

2.
O čia mama nepataikauja:
kad gerą viralą jos peikia,
tai grybšt ir paima nuo stalo.
Dar neišalkę, dar nereikia...

3.
Dabar Daliukas ir Laimutė
nebmyli savo jau mamos:
išeis kur nors toli į žmones
ir nesugrįš čia niekados!

4.
Šunytis — pirmas, juodu — paskui.
Dabar jau bus kita šneka!
Čia varna spokso, žvirbliai žiūri,
o šarka juokias: ka, ka, ka!

5.
Keliu į margąjį pasaulį
su savo mylimu draugu.
Šunytis pirmas drąsiai bėga —
su tokiu niekur nebaugu!

6.
Jau nuo namų paėjus galą,
keliu kaimynas pravažiuoja.
Vaikeliai kalbinami tyli,
jam žodžio netaria gražiuoju.

7.
Toliau sutinka seną žmogų —
nė to nesveikina slapukai.
Čia bijo juodu, kad nereiktų
teisybės pasakyt senukui.

8.
Pakelėj pamato zuikį.
Su tuo norėtų pakalbėti,
o tas, šuniuko išsigandęs,
jau pasiskubino pabėgti.

9.
Šunelis zuikį nusivijo,
gal prisivijęs pasigaus
ir nesugrįš daugiau pas juodu.
Tai juodu vienudu keliaus.

10.
Paėję galą, vėl sustoja.
O kas gi styro ten antai?
Ragus išrietęs, atsispyręs —
jau, rodos, ims ir puls piktai.

11.
Tik štai, kur buvęs, kur nebuvęs,
staiga šunytis suviaukšnojo —
nuo kelio aviną nuvijo
ir vėl toliau drauge tapnoja.

12.
Nudžiugę, smagūs ir laimingi
toliau keliauja visi trys.
Daugiau nei joks žvėris, nei niekas
jų pagąsdinti nedrįs.

13.
O kas gi ten toli girdėti?
Kas būtų tie keisti balsai?
Lyg gieda kas, lyg vištos kada,
kai patylom įsiklausai...

14.
— Bet mums nerūpi, kas ten gieda,
toliau be baimės einam sau,
kur lygus vieškelėlis veda,
kur patogiau ir kur tiesiau!

15.
— Štai šė kur nuvedė tas kelias:
plačiausios balos iš šalių!
Čia ir balsai tie paslaptingi —
čia knibžda tūkstančiai varlių!

16.
Bet kas jiems darbo šitos varlės!
Tegu sau kurkia, talaškuoja!
Pasižiūrėję, pasiklausę
keleiviai sau toliau žygiuoja.

17.
Jie eina vieškeliu ir eina,
o varlės lipa iš vandens.
Vanduo taip pat, atrodo, kyla —
gal visą vieškelį apsems!...

18.
Tos varlės, rodos, ima augti,
o jau viena — kaip telyčia!
Jau ji rabaždinas į krantą...
Greičiau, greičiau šalin iš čia!

19.
Ir jie visi atgal parkūrė,
nes kokia būtų čia kova!
Šunytis — pirmas, juodu — paskui,
O varlės juokias: kva, kva, kva!...

20.
Ilgoką galą smarkiai bėgę,
tuojau ir vėl staiga sustoja:
ilgais ragais ožys ant kelio,
akis išvertęs jiems grumoja.

21.
Šunytis bando ožį pulti —
ožys atstato jam ragus,
ir jie visi šalin tik dumia —
su ožiu jiems taikos nebus...

22.

Lauke jie rado piemenėli,
beganant karves ir avis.
Tas piemenėlis toks suvargęs,
o gal ir alkanas dar jis...

23.

Tėtės nebėr, mamytė serga;
aš čia per vasarą ganau.
Man ūkininkas moka algą,
ir taip duonelę užpelnau...

24.

Dabar Daliukas ir Laimutė
žemai nuleido galveles.
Paskui sudieu pasakė vaikui,
ir dar poglostė aveles...

25.

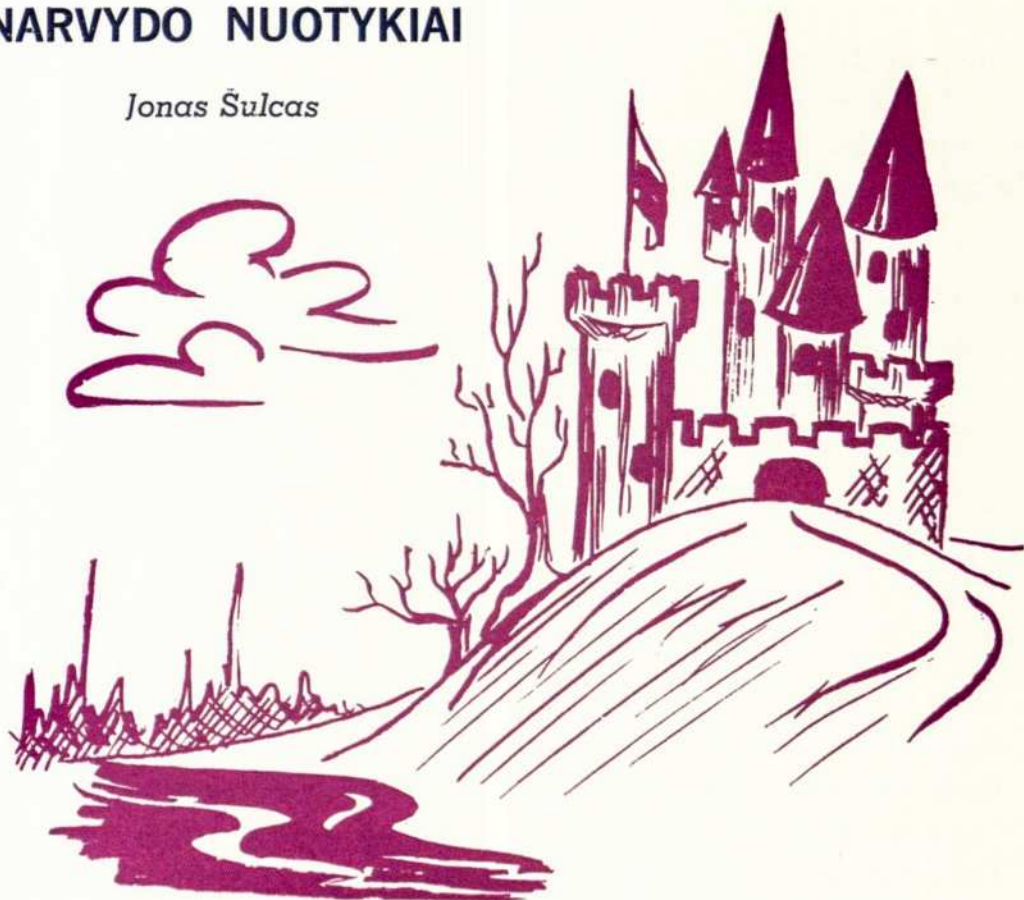
Dabar trise namo sugrįžta.
Žvirbliukai straksi, varna spokso,
o šarka juokias: ka, ka, ka!

26.

Toli jie buvo nukeliavę,
bet eiti dar toliau — nedrįso.
Dabar patenkinti, laimingi,
kad jau namo visi sugrįžo.

NARVYDO NUOTYKIAI

Jonas Šulcas

Žiūrėdamas į vieną didelę pilį, kuri kaip tik skendo nusileidžiančios saulės pasakiškoje šviesoje, Narvydas savo vaizduotėje matė senų laikų gyvenimą. Štai būrys riterių žibančiais geležiniais šarvais apsikaustę, ant tvirtų žirgų išjoja iš pilies kiemo į kovą. Moterys ir kiti, kurie pasilieka pilį saugoti, su jais atsisveikina, linkėdami sėkmės mūšyje ir laimingai vėl į pilį sugrįžti.

Taip besvajodamas, Narvydas užmigo. Visą dieną nepaprastų vaizdų prisižiūrėjęs, labai išvargo. Tuo tarpu traukinys riedėjo, riedėjo pietų link. Narvydas gi saldžiai miegojo ir sapnavo, sapnavo...

Sapne jis matė save ne kokioje Reino pakraščio pilyje, bet Lietuvoje, medinėje pilyje. Apsirengęs kaip anų laikų Lietuvos raiteliai, su geležiniu šalmu ir ilgu blizgančiu kardu rankoje, Narvydas jojo ant balto žirgo kartu su kitais karžygiais į kovą prieš kryžiuočius. Kadangi jis buvo dar jaunas, jam neleido su kitais priešą pulti. Jis turėjo

pasilikti riterių užnugaryje su tarnais saugoti kariuomenės maistą. Bet Narvydas nerimo — jis taip norėjo prisidėti prie kautynių! Slapta pasitraukė nuo tarnų būrio, apsuko didelį ratą ir iš šono bandė prieiti prie mūšio vietos. Čia jis išgirdo kovojančių riksmus ir kalavijų žvangėjimą. Jam pasidarė baugu, kad tiek žmonių miršta kovos lauke. Pasislėpė su žirgu netoli gojelyje, ir stebėjo kovos eigą iš šalies. Visą mūšio lauką buvo užgulęs tamsus dulkių debesys. Buvo taip viskas susimaišę, kad nebuvo galima atskirti lietuvių nuo priešų.

Staiga, netoli slėptuvės, Narvydas pamatė du karžygius, kurie įnirtę daužė viens kitą ilgais kalavijais. Jų rūbai ir šarvai buvo kruvini, sudriskę. Jų žirgai protarpiais atsistodavo ant užpakalinių kojų ir sužvengdavo skaudžiu balsu.

Narvydo ausis pervėrė baisus riksmas. Vienas žirgas atsistojo ant užpakalinių kojų ir nuo jo nugaros į žemės dulkes nukrito karžygio kūnas. Nugalėtojas, net nepažiūrėjęs, nujojo naujo priešo ieškoti.

It pritrenktas, Narvydas apstulbo. Jis nebegyvas! Nejaugi jis niekados neberegės saulės šviesos? Nejaugi jo motina jo nebesulauks?... Narvydą užpylė gailesčio srovė. Ir ėmė galvoti, kaip jam padėti.

— Gal jis tik sužeistas, gal širdis dar plaka? — pagalvojo jaunuolis. Drebedamas iš susijaudinimo, jis nušoka nuo žirgo ir nugalėto riterio krūtinėje ieškos bent vieno gybybės ženklo. Bet kario akys tokios keistos, kraujas veržiasi iš pajuodusių lūpų. Virpančiomis rankomis Narvydas atsega šarvus ir prispaudžia ausį prie širdies.

— Širdis plaka! Jis gyvas! — iš džiaugsmo garsiai sušunka.

Bet kodėl jis nejuda, jei gyvas?... Ir staiga Narvydas pastebi didelę žaizdą karžygio dešiniajame šone. Iš jos teka kraujas, sudrėkindamas dulkėtą žemę. Narvydas dairosi pagalbos. Bet kova pačiame įkarštyje — pavojinga ir jam ir sužeistajam. Nė minutės nedelsdamas, Narvydas

paslepia karžygį artimiausiame krūme, o pats nujoja pagalbos ieškoti.

Narvydo greito apsisprendimo dėka, riterio gyvybė išgelbėta! Vakare, pergalės iškilmių metu, Narvydas pagiriamas visų pilies riterių akivaizdoje. Jam įteikiami tikro riterio šarvai ir naujas, naujutėlis kardas!

— Ei, Narvydai, kelkis! Mes jau seniai Šveicarijoje, — energingai žadina miegantį berniuką gretimas draugas.

— Pravažiuojame pačius aukščiausius kalnus! Būtum matęs, kokie nuostabūs — kiek daug sniego viršūnėse, — pasakojo prieš jį sėdįs lietuviukas.

Narvydas pratrėnė akis ir pažvelgė pro langą. Visur tik aukšti kalnai, o tolumoje dar aukštesni.

— Tai kodėl mane anksčiau nepažadinot? — priekaištavo jis. — Tokių kalnų dar savo gyvenime nemačiau!

— Nesirūpink, turėsi progos ne tik juos pamatyti, bet ir ant jų užlipti! Mes atostogaujame Alpių vasarvietėje.

— Ar mėgsti lipti į kalnus? — paklausė kitas lietuviukas.

— Niekad nebandžiau, bet esu tikras, kad patiks, — šyptelėjo Narvydas, susmeigęs akis į didingas uolas, padrikusias abipus traukinio bėgių.

(Bus daugiau)

POŽEMIŲ KRAŠTAS

Alfonsas Vambutas

II dalis

Greitai bėgdama per baisiąją plynę, Taurutė užduso ir ant kelmo atsisėdo atsikvėpti. Čia netyčia apsidairė ir pamatė, kad paskui ją, žemės neliesdamas, seka kažkoks palšai margas kamuolys, trikampės saulutės apšviestas. Keistas padaras tas kamuolys — už autobuso ratą didesnis ir apskritas, kaip pripūstas balionas. Jam priartėjus, ji drąsiai paklausė:

— Sakyk, kas esi ir kodėl mane seki?

— Nebijok, esu požeminis mėnulis ir niekam pikto nedarau, — plačiai išsišiepdamas atsakė kamuolys.

— Požeminis mėnulis? — nustebo mergaitė. — Tai kodėl tu ne danguje, bet čia ant žemės bastais?

— Atsiprašau, esu ne bastūnas, bet panaktinis.

— Panaktinis? Tai ką tu saugoji?

— Gėles. Pilkųjų lankų gėles, kad blogi pirštai jų neliestų.

Taurutė paraudo, nes ir ji norėjo gėlių prisiskinti vainikui nupinti.

— Tai tu matei?... Bet aš... aš nemaniau... — susipainiojo ji. — Pas mus mėnulis gėlių nesaugo, — teisinosi mergaitė.

— Suprantu, mažyte, suprantu, ką tu nori pasakyti. Visi vaikai panašiai teisinasi. Bet jei tau įdomus požemių kraštas, mielai paaiškinsiu, kodėl mano pareiga gėles saugoti. Klausykis! Šis kraštas ki-

taip sutvertas, negu jūsų pasaulis. Pavyzdžiui, jei Bangpūtys nori, jis be mano traukos išdžiovina požeminius šaltinius, upes, ežerus, net jūras, arba kitur iškelia. Tada vanduo iš žemės plutos išplauna mineralus, ir toje vietoje atsiranda tuštuma. Į tas tuštumas sukrenta jūsų žemės gabalai ir atsiveria gili duobė.

— Ar taip Biržų apskrity tiek daug daubų atsirado? — paklausė Taurutė. — Noriu su jūsų požemiu susipažinti. Kas tas Bangpūtys? Aš Upinį jau sutikau.

— A, matau, kad tau įdomu! — patenkintas tarė mėnulis. — Tokia tu man patinki. Bangpūtys yra visų vandenų dievas, Upinis — upių dievaitis, Ežerinis — ežerų.

— Bet mūsų mokyklos kapelionas moko, kad Dievulis pasaulį sutvėrė, — rimtai pabrėžė Taurutė.

— Matau, kad dar mažai žinai, jei painioji Dievą su padavimais, kuriuos senovės žmonės išgalvojo apie dievus ir karžygius, — šyptelėjo mėnulis. — Atrodo, kad pas jus apie tuos dalykus nieks nekalba.

— Nepyk, mėnuli! Aš tik antrus metus pradžios mokyklą lankau, todėl negaliu dar apie viską žinoti, — paaikšino mergaitė. — Geriau palydėk mane, o belydėdamas galėsi man daugiau papasakoti. Aš noriu būti mokyta, kaip mūsų klasės mokytoja,, — kvietė mėnulį Taurutė, švelniai glostydama jo palšai margą plikę.

— Sėskis ant mano kamuolio, ir tave bematant iš plynės išnešiu! — pralinksmėjęs pasisiūlė mėnulis.

Kas gi nenorėtų mėnulį apžergęs paskraidyti? Ir dar požemių krašte! Taurutė smagiai į žemę pasispyrė ir, užšokusi ant kamuolio, atsisėdo ant artimiausios skeveldros. Viena ranka įsikibo į kraterio kraštą, o kita pridengė veidą nuo trikampės saulės, kuri švietė akinančiai ir dabar atrodė mėlyna. Pro praskėstus pirštus besidairydama, ji pastebėjo, kad juodame danguje buvo žvaigždžių ir planetų, bet jos nemirksėjo. Jos buvo panašios į sidabrinėmis galvutėmis vinis, įkaltas į juodą skliautą.

— Mėnuli, kodėl tik virš tavęs yra planetos ir žvaigždės, o kitur nesimato? — susidomėjo Taurutė.

— Jos yra mano palydovės ir tvarko mano skridimą, — atsakė mėnulis.

Bet staiga mergaitė pajuto, kad iš mėnulio eina šaltis, nors iš viršaus negailestingai degino trikampė saulė. Neiškentusi pasiskundė:

— Kodėl tu toks šaltas kai saulė taip kaitina?

— Kai vietoje stoviu, mano paviršiaus nesupa joks oras. Aplink mane yra tuštuma, todėl saulės šiluma manęs nepasiekia.

— Tai kuo aš kvėpuoju? — nusigandusi paklausė Taurutė.

— Kvėpuoji nuo mano skridimo atsiradusiu oru. Bet paskubėkime, jei tas oras dings, tu sušalsi ir ko gero sudžiūsi, — paaikšino mėnulis ir šoktelėjo aukštyn, lyg erdvėn paleista raketa. Jis nulėkė tiesiai per visas plynės.

Taurutė abiem rankom įsikabino į kraterio kraštą ir tvirtai laikėsi, kad pakilęs vėjas į plynę nenublokštų. Ji matė, kaip planetos ir žvaigždės, su mėnuliu lenktyniaudamos, nė per plauką nuo jo neatsilikto. Viskas buvo labai įdomu, bet įdomiausia — skristi sėdint ant mėnulio. Gaila, kad draugės nemato!

— Atleisk, kad toliau negaliu skristi, — tarė mėnulis, sustojęs prie deimantinio upelio. — Dabar esam arti žemės. Šok žemyn, nebijok, neužsigausi.

— Labai smagu buvo su tavim skristi ir pasikalbėti. Ačiū, — dėkojo Taurutė, kiek nusiminusi, kad daugiau niekuomet neteks taip skristi. — Gal kada nors pas mus ant žemės apsilankysi? Būtum mano garbingas svečias! — kalbėjo Taurutė, kaip tikra parašiutininkė lengvai šokdama nuo mėnulio.

— Negaliu! Jei į žemės paviršių iškilčiau, tuoj kaip ledas su-tirpčiau, nes jūsų oras ir saulė man kenksmingi. Na, lik sveika! Būk gera, mokykis! — palinkėjo mėnulis ir nuskrido savo keliais.

— Kaip gera būtų tokį žaisliuką namie turėti? Kur nori, ten skrendi. Ir draugės pavydėtų! O apie berniukus ir nekalbėk — atsiginti negalėčiau! — galvojo sau Taurutė, svajodama apie savo įspūdingąją kelionę.

(Bus daugiau)

KAUNAS PASKENDO

Jurgis Jankus

Rimutis atvažiavo su tėveliais į Kauną ir apsigyveno Aleksote, ant paties Linksmakalnio šlaito. Apačioj tekėjo platus Nemunas, į vieną ir kitą pusę plaukiojo garlaiviai ir visiškai maži laiveliai, o anoj pusėj, plačiam slėnyj susigrūdęs, stovėjo visas Kaunas. Tik stogai, stogų stogai. O toliau, už tų stogų, vėl kalnas — tai Žaliakalnis. Rimutis mėgdavo stovėti balkone ir žiūrėti į Nemuną ir į tą begalinę daugybę stogų.

Vieną rytą jį pažadino tėvelis daug anksčiau, nekaip paprastai.

— Bėk, žiūrėk, — sakė jis. — Kaunas paskendo!

Rimutis pašoko iš lovos, išsigandusiom akim pažiūrėjo į tėvą, ir su baime paklausė:

— Ar mes paskėsime?

— Ne, mes nepaskėsime. Mes ant kalno. Bet žiūrėk, kas Kaunui atsitiko!

Rimutis užsimetė švarkelį, išbėgo į balkoną ir krūptelėjo: nei Nemuno, nei Kauno nebuvo matyti. Jų vietoje baltavo didelis didelis ežeras. Iš vandens kyšojo tik miesto bokštų viršūnėlės.

Valandėlę Rimutis stovėjo be žado. Jam labai pagailo Nemuno ir tūkstančių tų slėny susigrūdusių stogų, širdį suspaudė skaudus nerimas, ir jis atsigrįžo į tėvą. O tėvas stovėjo atsirėmęs į duris, žiūrėjo į Rimutį ir šypsojos. Pasakum pasakė:

— Gražu?

Rimutis, žodžio netaręs, pasuko galvą atgal ir vėl ėmė žiūrėti į tą didelį ežerą. Tuo tarpu jo dugne storai storai

**Šventas, o šventas Vytauto aini,
Vilniaus altoriuj sostą atradęs!
Šviesiausios viltys tavy sueina,
Kovoj už laisvę būk mūsų vadas!**

subaubė garlaivis. Mieste pasigirdo automobilių pypsėjimas. Jis pamatė, kaip Savanorių plentu atlėkė lengva mašina ir nerte paniro į ežerą. Dabar nusišypsojo ir Rimutis. Jis vėl atsisuko į tėvelį ir pasakė:

— Tėveli, čia juk ne vanduo, bet rūkas?

— Bet gražu? — vėl paklausė tėvas.

— Labai gražu! Ir gerai, kad ne vanduo, — atsakė Rimutis ir vėl pasuko akis atgal.

Rytas buvo vėsokas, ir Rimučiuui ėmė darytis vėsu. Jis nubėgo į kambarį, apsivilko šilčiau, vėl išėjo į balkoną ir ilgai žiūrėjo į rūke paskendusį miestą.

Saulei kylant, rūkas ėmė nykti. Vis ilgesni galai bokštų kilo aukštyn, pasirodė aukštesnių namų stogai ir Nemuno tiltas. Netrukus ir visas miestas išlindo, o didelis didelis ežeras dingo, kaip graži pasaka.

PAS SKAITYTOJUS

Kalėdų eglutė Toronte, Kanadoje

Toronto lietuvių
darželio
mergaitės atlieka
plastiką
Kalėdų eglutės
programoje.

Nuotr.
St. Dabkaus

Kalėdų senelio, šv. Nikalojaus, atvykimas su dovanomis buvo džiaugsmingai paminėtas Prisikėlimo parapijos salėje kalėdinės programos metu. Vaikučiai ir jų tėveliai linksmi praleido popietę, prie kurios pasisekimo prisidėjo ir maži ir dideli.

Toronto lietuvių darželio vaikučiai
atlieka kalėdinę programą.

Nuotr. St. Dabkaus

Nors Velykų zuikutis jau kaišioja nosytę į visų gerų vaikų namus, visvien malonu prisiminti ir snaigių išpuoštas Kalėdų šventes.

EGLUTEI ypatingai malonu sužinoti, ką jos mažieji skaitytojai veikia. Pasiidalinimas padidina džiaugsmą!

Kalėdų eglutė Hamburge, Vokietijoje

Jau šešioliktą kartą Balfo Kalėdų senelis lanko Hamburgo vaikučius. Jis lankė juos tada, kai dar gyveno stovyklų baramuose, bet nepamiršta ir dabar, kada jau visi geriau įsikūrę. Mes gyvename išsisklaidę po platųjį miestą. Tik dėka Jūsų, brangūs geradariai, mes galime susirinkti į tokį didelį būrį ir pasijusti, kad esame nepamiršti ir galime švęsti šią brangią šventę gimtąja kalba.

Su didžia padėka,

Hamburgo lietuviukai

Visi vaikai prie prakartėlės su kunigu V. Šarka

Kiščio galvosūkio atsakymai (psl. 15) — Skersai: 1. Velykos, 2. koja, 3. višta, 4. kol, 5. žilas, 6. žąsis. Žemyn: 1. varo, 5. žąsis, 7. slyva, 8. kiškis, 9. toli, 10. stalas.

EGLUTĖ SKELBIA KONKURSA VISIEMS VAIKAMS

Ir šiemet EGLUTĖ skelbia konkursą savo metinės šventės proga. Konkurse gali dalyvauti **visi vaikai nuo 4 iki 14 metų amžiaus**. EGLUTĖS šventės metu, birželio 4 d., 1967 m. Putnam, Connecticut bus konkurso darbų paroda ir premijų įteikimas. Jeigu laimėtojai negalės šventėje dalyvauti, premijos bus išsiųstos paštu. Skiriamos **keturios premijos už geriausius darbus: dvi premijos mažųjų grupei — \$15.00 ir \$10.00 ir dvi premijos vyresniųjų grupei — \$15.00 ir \$10.00.**

Konkurso dalyviai atlieka uždavinius, skirtus jų amžiaus grupei.

Mažųjų grupė — dalyviai nuo 4 iki 8 metų.

Uždavinys: Nupieškite paveikslą, vaizduojantį Puputį bet kuriame EGLUTĖJE spausdintame jo nuotykyje.

Vyresniųjų grupė — dalyviai nuo 9 iki 14 metų.

Uždavinys: Parašykite rašinį (nedaugiau dviejų puslapių) šia tema: **Mano kelionė per Lietuvą.**

Arba: Nupieškite paveikslą, vaizduojantį Jūsų kelionę per Lietuvą.

Pastaba: Vyresnieji dalyviai gali atsiųsti ir rašinį, ir piešinį, jei moka gražiai lietuviškai rašyti ir turi gabumą piešti.

Konkurso darbai vertinami ir premijos skiriamos už originalumą, išraišką, tvarkingą atlikimą bei įdomų duotų temų apibūdinimą.

Dėmesio: Konkursinius darbus reikia būtinai prisiųsti iki gegužės 20 d. Kurie pavėluos, nebus įskaitomi į konkursą. Ant visų darbų dalyviai prašomi pažymėti slaptyvardę ir amžių. Ant atskiro vokelio užrašykite slaptyvardę, o viduje įdėkite savo tikrą vardą ir pavardę, amžių ir antrašą. Vokelį užklijuokite ir įdėkite į didesnę voką kartu su konkursiniu darbu. Ant to voko užrašykite EGLUTĖS antrašą ir įmeskite į pašto dėžutę. **EGLUTĖ lauks jūsų darbų!**